

Vänstern i Kungälv

FÖR RÄTTVISA OCH SOLIDARITET | APRIL 2025

ODR SAMHÄLLSINFORMATION

Vänstern i Kungälv är en del av skriftserien Folkviljan.

**För ett rättvist
Kungälv**

**Vänstervåg
i Europa**

FOTO: AGNES STUBER

Alla ska ha råd

Vänsterpartiet tar upp kampen mot matjättarna.

Sida 4-5

FOTOGRAF: AGNES STUBER

FOTOGRAF: AGNES STUBER

Hanna Gedin

EU-PARLAMENTARIKER (V)

"Vänstern i Spanien visar att en politik med progressiva reformer och klasspolitik är allt annat än ansvarslös."

Sandro Scocco

CHEFSEKONOM (V)

"Full sysselsättning och rättvisa priser måste återigen bli norm för politiken."

Filippa Lind

INFLUENCER

"Vi vill få ner matpriserna på en rimligare nivå."

INTRO

Stoppa priscocken

Matpriserna rusar, elräkningen ökar och hyrorna stiger, medan löneutvecklingen inte hänger med. För de flesta av oss leder det till att vi inte kan leva som vi vill. Frukttatet kanske står tomt hos barnfamiljen, du kanske inte har råd att hyra din första lägenhet eller så behöver du som pensionär sänka värmen i huset.

Ett fåtal verkar dock må bättre än någonsin. Samtidigt som matpriserna ökar med över 20 procent plockar ägarna för ICA ut 26 miljarder kronor i vinst, fem miljarder mer än bolaget plockade ut 2019. Även Konkurrensverket menar att det bakomliggande problemet är bristande konkurrens och att matjättarna "ökar vinstmarginalerna genom att tillämpa oligopolistiska prisstrategier mot konsumenterna". Så här kan vi inte ha det. Vänsterpartiet vill stoppa priscocken och tvinga matjättarna att redovisa sina prishöjningar. Oskäliga prishöjningar ska leda till böter och vi måste samtidigt bryta matjättarnas oligopol genom lagändring.

Vänsterpartiet står vid din sida i kampen mot priscocken. Organiser dig i ett politiskt parti, demonstrera med oss på första maj och bojkotta matjättarna!

[vansterpartiet.se/
blimedlem](https://vansterpartiet.se/blimedlem)

Internationell solidaritet

Tillsammans med miljontals människor över hela världen kämpar vi för ett fritt Palestina och Ukraina.

Alla världens folk har rätt till frihet och självbestämmande!

FRÅGA **4**

Matpriserna skenar, har det påverkat hur du handlar?

Agneta Hermansson,
Västerås

– Jag har mycket bättre koll på priser numera, jämför priser och tittar efter extraerbjudanden. Framförallt så söker jag mig till mindre affärer som inte ingår i de stora livsmedelskedjorna när jag ska köpa frukt och grönsaker.

André Sundqvist,
Eskilstuna

– Äta bör man, annars dör man. Men Bregott köper jag inte längre, det är för dyrt. Men kaffe, det måste man ha!

Amanda Möller,
Stockholm

– Jag försöker planera mina inköp mer noggrant och håller utkik efter extrapriser. Storhandla funkar för mig eftersom jag har tillgång till bil.

Thérèse Löfvenius Nilsson,
Umeå

– Det som ger min största reaktion är när man ska betala och bara köpt kanske tio varor och slutsumman är enorm! Jag har börjat handla mer av det som är på extrapris.

LEDARE

Alla ska ha råd

FOTO: LARS - STOCK.ADOBE.COM

“Att mena allvar med att alla ska ha råd innebär alltså att vi behöver ändra förutsättningarna för de som arbetar inom vården i Kungälv”. Det skriver Anna Wallner (V) inför första maj.

“Magont, ilska, besvikelse, dåliga scheman och ovärdighet. Jag sliter mig i stycken varje arbetspass och känner mig som ett levande skelett när jag går därifrån. Jag går hem och sover, jag orkar inte socialisera mig eller träna på gymmet, jag orkar inte.”

● Så skrev en kommunanställd under signaturen ”Exkluderad” i Kungälvsposten tidigare i vår. Årets tema för första maj är ”Alla ska ha råd” och citat här ovan är ytterligare ett bevis på att vi i Kungälv har en lång bit kvar innan vi är där.

”Att ha råd” innebär nämligen att ha tillräckligt med resurser för att kunna betala given kostnad. För att ha råd behöver vi inte bara tillräckligt med pengar för att göra det vi vill, utan också en kropp som håller och tillräckligt med ork kvar i slutet av dagen. För allt fler kvinnor är så inte fallet. Sedan 2010 har antalet sjukskrivna för stressrelaterad ohälsa femdubblats, och en övervägande majoritet av dessa är kvinnor som arbetar inom kommun och region, precis som författaren till citatet ovan. Flera insändare från kommunanställda i Kungälv vittnar om att förutsättningarna att ha råd blir sämre och sämre.

Att mena allvar med att alla ska ha råd innebär alltså att vi behöver ändra förutsättningarna för de som arbetar inom vården i Kungälv. Att pussla med scheman, täcka upp för kollegor,

lära upp nya, rapportera fel och brister, att ge omsorg och omvårdnad och ändå ha ork kvar i slutet av arbetsdagen är helt enkelt inte realistiskt med nuvarande förutsättningar - och den avgjort viktigaste förklaringen till de höga sjukskrivningstalen i kvinnodominerade yrken, så också i Kungälv. Detta har vi inte råd med! Det är vårt ansvar som politiker att förändra förutsättningarna så att kvinnor inte behöver betala med sin hälsa för att kompensera en dålig arbetsmiljö. En del av lösningen är att införa arbetstidsförkortning för anställda inom vård och omsorg, för det är först när våra anställda orkar göra det de vill både på arbetet och på fritiden som vi kan säga att alla har råd.

Anna Wallner
Styrelseledamot,
Vänsterpartiet Kungälv

10,4 procent

Så hög var arbetslösheten i Sverige i början av året. En ökning på 1,9 procentenheter.

Källa: SCB

FOTO: AGNES STUBER

I januari i år var arbetslösheten i Sverige över tio procent. Bland unga under 24 år var mer än var fjärde arbetslös. Sandro Scocco, chefsekonom för Vänsterpartiet, oroas för hur arbetslösheten påverkar Sverige som land och för personen som står utan jobb.

● – Främst är arbetslösheten en fruktansvärd personlig upplevelse för många, där den arbetslösa kan känna sig utanför samhället och att de inte får bidra med allt de kan och vill. Med den massarbetslöshet vi har idag riskerar många också en mentalt nedbrytande långtidsarbetslöshet, som är särskilt allvarligt för unga.

– Tyvärr ligger det i tidsandan att peka finger istället för att lösa samhällsproblemen, på samma sätt har arbetslösheten individualiserats, trots att det är ett uppenbart sam-

hällsproblem. Arbetslösa pekas ut som inte anställningsbara, eller som lata av arbetsmarknadsminister Mats Persson, när det handlar om att politiken inte ser till att det finns tillräckligt med jobb, till exempel genom att bygga bort bostadsbristen, järnvägskaoset eller satsar på den svältfödda skolan, vården och omsorgen.

– För att svara direkt på frågan vad det gör med ett land, så är svaret att mycket viktigt arbete som behöver bli utfört blir inte gjort, bland annat viktigt arbete som kunde bidra till att lösa klimatkrisen med investeringar

och gängbrottsligheten med satsningar på skola och socialtjänst.

I EU var arbetslösheten i januari i snitt runt sex procent. Vad är det som gör att Sverige klarat den här krisen sämre än andra EU-länder?

– Den passiva Tidö-regeringen. Vi behöver bygga Sverige starkt igen med investeringar och satsning på skola, vård och omsorg, istället ägnar regeringen och Sverigedemokraterna sig åt stora skattesänkningar för sig själva och riskkapitalister. Det leder

Högerregeringen står och tittar på när arbetslösheten i Sverige ökar. Scocco (V) vill se investeringar som skapar fler jobb och samtidigt löser problem som klimat-kris och bostadsbrist.

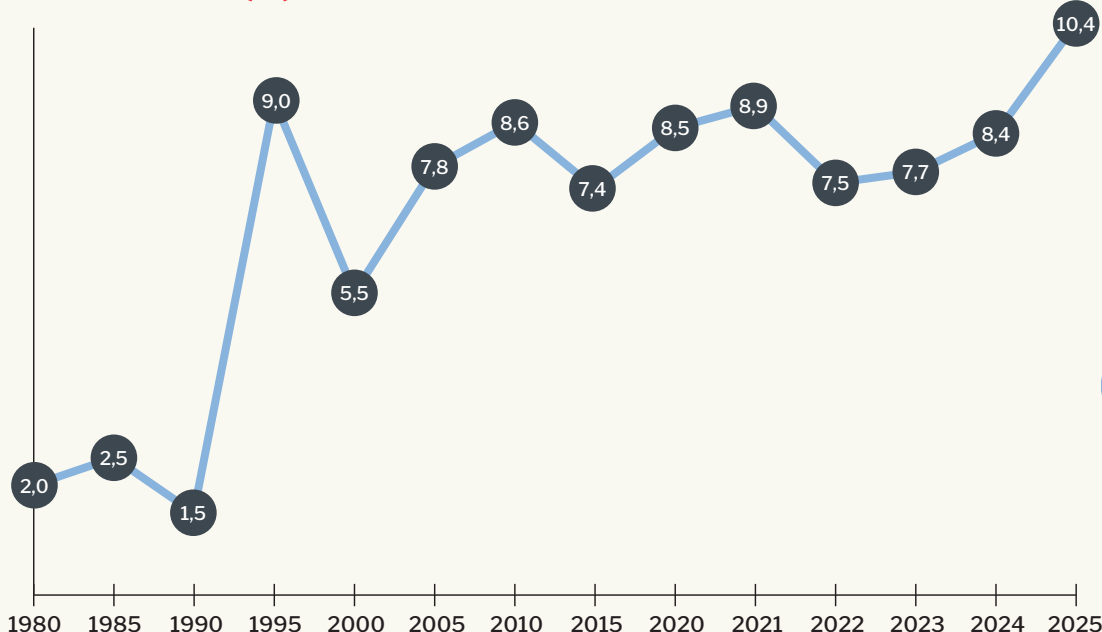
inte till några nya jobb. Vi behöver akut en ny regering och en ny jobb-politik värd namnet. Arbetsförmedlingen behöver rustas för att effektivt stödja de arbetslösa.

Historiskt har Sverige ofta haft en väldigt låg arbetslöshet, på 70- och 80-talet runt två eller tre procent. Vad har ändrats sedan dess?

– Den ekonomiska politiken har ändrats. Jag har varit med en längre tid och på 90-talet infördes vad som då kallades normpolitiken. Syftet var att ge sken av att det var normlöst innan, men sanningen var bara att Sverige bytte norm, från full sysselsättning och att viktiga samhällstjänster levererades av det offentliga till självkostnadspris (som exempelvis hyresbostäder och el), till en nyliberal norm som fokuserade på låg inflation, privatisering, återhållna löner och avreglerade marknader. Inte minst arbetsmarknaden. Löftet var att det skulle leda till mycket högre tillväxt. Så blev det inte, utan resultatet blev istället dålig tillväxt, kraftigt ökade inkomstskillnader, bostadsbrist, dyr el och massarbetslöshet. Full sysselsättning och rättvisa priser, samt hyror, måste återigen bli norm för politiken om utvecklingen ska vändas.

Martin Thåström

Arbetslöshet (%)

KÄLLA:
www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/samhallets-ekonomi/arbetsloshet-i-sverige/

Arbetslösheten över tid i Sverige

Årtal

”

I dag finns det ingen tydlig, tillräckligt stark motkraft till de växande klyftorna.

ELINA PAHNKE

Var finns den motkraft som mättar de hungriga? Elina Pahnke har skrivit en bok om människans minsta gemensamma nämnare – maten.

Maten och moralen: är hunger den fattiges eget fel?

Maten är människans minsta gemensamma nämnare. Det mest grundläggande. Samtidigt det mest ojämlika.

– Men det vill politiken inte erkänna, säger journalisten och författaren Elina Pahnke.

De som står i kön till Folkets skafferier och Matmissionen stämplas i stället som moraliskt tvivelaktiga. Prisökningar på mat slår hårdast mot dem som har det sämst.

Kanske menar en del att de har sig själv att skylla?

● **Enligt Statistiska Centralbyrån** har livsmedelspriserna ökat med 31 procent sedan 2019. Reallönerna har inte hängt med. Hushållen tvingas byta ut kaffe, oljor och mejerivaror mot billigare alternativ som bröd, socker och marmelad. Fisk och skaldjur blir allt mer ovanligt på middagsbordet – om ens påtänkt. Ris får ersätta pasta, och frukt blir en sällsynthet. Men det finns ju gröt?

– Det är ett typiskt sätt att skjuta ifrån sig ansvaret. Man kan inte acceptera att det är systemet som är så ruttet så att folk inte har råd att vare sig äta sig mätta eller äta varierat, säger Elina Pahnke.

Tillfälliga jobb

I sin nyutkomna bok ”Alla ska äta – om mat, makt och moral” går hon bland annat till försvar för inflationens främsta offer, medborgarna i landets eftersatta områden. Här träffar hon personen som förlorat halva inkomsten när han nyligen miste sin livskamrat, förtidspensionären som råkade ut för en arbetsplatsolycka och kvinnan som bemöts av ett ”Tyvärr Farideh” var gång hon skickas vidare till nästa tillfälliga anställning.

– Är detta människor som inte anstränger sig tillräckligt? undrar Elina. Är det inte snarare underbetalda individer i arbetskraftsreserven?

Kölapparna räcker inte till när kön till Folkets skafferi på Nobelvägen i Malmö växer sig allt längre, skriver Elina Pahnke i sin bok Alla ska äta – om mat, makt och moral.

Särskilt utsatta?

Som om det inte vore nog utmålas deras bostadsområden som ”särskilt utsatta”, och den beskrivningen färgar av sig: ligger det inte något hotfullt över alla dess invånare med sina utländska bakgrunder i de här allt mer främmande stadsdelarna? Men moralen har olika ansikten. Skurkar kan byta plats, och kostnader kan jämföras. Enligt EU-kommisionen kostade det 12,5 miljarder kronor om året att ta emot en miljon flyktingar till EU. Den årliga skatteflykten, å andra sidan, snuvar europeerna på 650–1000 miljarder.

478 miljarder

I Sverige har dessutom stora summor, motsvarande 478 miljarder kronor, försvunnit ur statsbudgeten jämfört med 1990 till följd av skattesänkningar. I dess ställe har Rot och Rut ersatt svarta löner till underbetalda invandrare med vita, med hjälp av skatteavdrag som sedan lång tid subventionerar de övre klassernas köksrenoveringar och veckostädningar. Mindre bemedlade hålls nere med återkommande åtstramningar av ekonomin.

I dag finns det ingen tydlig, tillräckligt stark motkraft till de växande klyftorna, menar Elina Pahnke. En kraft som utgår från folks behov och som mättar alla.

– Hungern är orättvist fördelad, och diskrimineringen av de icke-vita och deras barn är avsiktlig. Vi måste bygga en folkrörelse där vi utgår från de missgynnade.

Helhetsgrepp

I sin bok visar hon hur enskilda organisationer, som Helamalmö i stadsdelen Fosie, tar helhetsgrepp på diskrimineringen. Likt Svarta pantrarna i USA på 60- och 70-talen nöjer man sig inte med att bjuda på frukost och stötta idrott. I de möten som uppstår ska också de enskilda individerna kunna växa, lära sig nytt och utvecklas. Mötena ska inte bara mätta. De ska också kompensera för statens och

kommunens brister.

De hungrigas behov står i hjärtkontrast till Icahandlarnas stigande vinster och massmedias verklighetsuppfattning, det som sammanfattas i begreppet greedflation. När en av handlarna, skriver Pahnke, i radions P1 säger att kritiken beror på avundsjuka får han medhåll från programledarna.

Som om det inte skulle räcka har inflationen tagit ny fart. I februari i år hade den stigit till 3,9 procent.

Ökad vinst

En annan reporter, Andreas Cervenka i Aftonbladet, förmedlar siffror från Konkurrensverket: mellan 2019 och 2024 ökade Ica-koncernen vinsten från 21 till 26 miljarder kronor, Axfood från 7,9 till 12,2 och Coop från 1,45 till 2,2 miljarder kronor.

Så sent som i somras rekommenderade Konkurrensverket kommunerna att stimulera aktörer att öppna konkurrerande butiker, och göra det svårare för de stora kedjorna att låsa in leverantörer i långa avtal.

Det är en annan variant av den rekommendation som riksbankschefen Erik Thedéen, med en månadsinkomst på flera hundra tusen, ger, skriver Elina Pahnke: att ”inte acceptera de högsta priserna utan gå till dem som erbjuder lägre priser”.

Se vad folk har

– Den offentliga berättelsen stämmer inte med verkligheten, säger Elina. Vi vet att vi inte lever i den där underbara välfärdsstaten. Vi måste se vad folk har, inte vad de gör. Vad de kan, inte hur de ska straffas.

Men repression och fler fängelseplatser fyller en funktion.

– Migranterna blir syndabockar och ett argument för hårdare tag.

Pekpinnar i stället för mat på bordet.

– Hela ansvaret läggs på den enskilde individen. Men alla ska äta. Oavsett moralen, säger Elina Pahnke.

Per Längby

Dadgostar (V) är övertygad om att politiken kan sänka matpriserna. Det har gjorts i Spanien och Frankrike och behöver nu göras i Sverige.

Priserna rusar medan matjättarna gör rekordvinster

Sänkta matpriser är politikens ansvar

● **På tre år har matpriserna ökat med mer än 25 procent, kaffet kostar snart 100 kronor paketet och elpriset har plötsligt blivit något man behöver oroa sig för hela vintern. Hur ska en vanlig familj klara sig, Nooshi Dadgostar? Handla billigare?**

– Ja det är ju regeringens och Jimmie Åkessons lösning, att vi får leva på havregryn och potatis. Men nej, de här skenande priserna är inte något vi kan lösa på egen hand. Bojkotter är bra men det här är en politisk fråga. Vanligt folk kan inte handla billigare om alla butiker höjer priserna, då måste regeringen ta ansvar.

Men hur mycket kan politiker egentligen påverka matpriser?

– Ganska mycket ändå. I både Spanien och Frankrike har regeringen reglerat priset på mat. Här i Sverige har regeringen varit väldigt ovillig att gripa in och ta ansvar. De säger att de inte vill störa den fria marknaden, men vi har ju inte en fri marknad till att börja med. Tre stora aktörer kontrollerar nästan hela matmarknaden och kan sätta sina priser som de vill. Då blir det så här – deras ägare gör rekordvinster och vi andra blir bara fattigare. Därför måste regeringen våga ta ansvar nu – de måste kalla upp matjättarna och hitta en överenskommelse som sätter stopp för prisökningarna. Och kan man inte få till ett sånt avtal måste regeringen vara beredda att beskatta övervinsterna.

I valet 2022 lovade blåbruna politiker att vi snart skulle ha råd att dammsuga när vi ville igen, men elpriserna ligger fortfarande högt hela vinterhalvåret. Vad beror det på och är det något vi bara kommer få lära oss leva med?

– Det finns flera orsaker till att vi har fått de här vansinniga elpriserna. Rysslands angrepp på Ukraina är en, regeringens misslyckade elöverföringsmodell är en annan. Men den

allra viktigaste är EU:s prismodell som gör grön svensk el lika dyr som fossil el från kontinenten. Om regeringen vågade göra det rimliga och sätta Sverigepriser på all el vi använder här i landet skulle priserna sjunka kraftigt. Vill regeringen att vi ska ha råd med dammsugning och varma duschar så är det där dom borde börja.

Förutom att allt blivit dyrare så ligger arbetslösheten högre än den gjort sedan nittiotalskrisen, i januari på drygt tio procent. Vad krävs för att folk ska få jobb att gå till igen?

– Ja, det är mycket som ser rätt mörkt ut just nu. Det som behövs nu, både för att få folk tillbaka i arbete och av andra anledningar, är stora investeringar. Vi behöver absolut investera i vårt totalförsvaret men det är minst lika viktigt att vi rustar oss för att möta klimathotet. Vi måste göra en grön omställning nu och de investeringarna skulle också skapa jobb – i gröna industrier, i byggsektorn och vid järnvägen. Sedan skulle så klart en rejäl satsning på välfärden efter mer än ett decennium med nedskärningar skapa massor av jobb. Sverige behöver Vänsterpolitik helt enkelt, det är det korta svaret.

Det är mycket som staten kommer behöva betala för snart – investeringar mot arbetslöshet, grön omställning, utbyggt elnät, upprustad järnväg, stärkt försvar... Kommer Sverige ha råd eller kommer vi behöva välja?

– Vi har råd. Sverige har en väldigt låg statsskuld och utrymme att ta stora lån utan att den blir högre än EU-snittet. Och investeringar är dessutom inte bara en kostnad – investerar vi en procent av BNP idag så växer ekonomin med två procent om tio-femton år. Varken staten eller vanligt folk har råd att inte investera, så ser jag det.

Martin Thåström

KRÖNIKA

Rätt till arbete – med rimliga villkor

I snart ett århundrade har vi i Sverige kunnat förlita oss på en arbetsmarknad med "den svenska modellen" som sin grundpelare.

Den har byggt på att arbetsmarknadens parter, det vill säga arbetsgivaren och de fackliga organisationerna som representerar arbetstagarna, i stor utsträckning har kunnat förhandla direkt med varandra och sluta branschspecifika kollektivavtal.

Kollektivavtalen reglerar allt från arbetstagarnas rätt till lön till arbetsförhållanden. Men nu lever vi i en tid där den tryggheten och inflytandet plötsligt hotas.

Den ökade uppsplittringen av löntagare i tillsvidareanställda, visstidsanställda, inhyrda, utstationerade och uppdragstagare skapar både osäkerhet kring vad du får ut för lön i slutet av månaden och en splittring arbetstagarna emellan. Det försvårar för den fackliga organisationen. I längden försämrar det allas villkor.

Att känna säkerheten av att veta att man har en fast lön som kommer räcka till mat och boende även nästa månad är en förutsättning för ett dragligt liv. Osäkerheten skapar svår stress och lidande. Alla människor ska ha rätt till ett arbete, men inte under vilka villkor som helst.

Åsa Saxén

Ola optimist trots trögt motstånd i lönerörelsen

Arbetstidsförkortning och låglönesatsning. Kraven är desamma som vid tidigare lönerörelser. Men varje extra krona kostar, och frågan om arbetstiden har LO lagt i malpåse. Ändå ser Ola Brunnström, lokförare och facklig förhandlare för Seko Pågatågen, försiktigt optimistiskt på framtiden.

Ola Brunnström hade gärna drivit frågan om kortad arbetstid i årets lönerörelse. Men LO har begravt frågan i en arbetsgrupp.

● – Se på utvecklingen inom Byggnads, säger han. Där drar man nu igång gräsrotsstudier i hela förbundet.

Som tidigare huvudskyddsombud i Seko Pågatågen vet han att gräsrotsaktivism har avgörande betydelse. Det var tack vare denna hans arbetsköpare tvingades dra tillbaka sitt hot om uppsägning av honom för några år sedan (se artikel här intill).

Väcker hopp

Radikaliseringen i Byggnadsarbetarförbundet väcker därför hopp liksom samarbetet i 6F där fackförbunden Byggnads, Seko, Elektrikerna, Målarerna och Fastighets ingår. Samarbetet, sa Johan Lindholm, dåvarande ordförande i Byggnads, syftar bland annat till att sätta press på socialdemokratin för förbättrad sjukförsäkring, trygga jobb och en värdig pension.

Och kanske en arbetstidsförkortning? Lindholm har sedan dess blivit LO:s ordförande, men landsorganisationen har valt att hänskjuta frågan till en arbetsgrupp.

Norm 40 timmar

– Det innebär att arbetstidsfrågan i princip är död för denna gång, säger Ola Brunnström.

Inom hans eget område är normen fortfarande 40 timmars arbetsvecka, och sänkt arbetstid med bibehållen lön efterlängtat hos en majoritet av medlemmarna.

– Bland dem som tjänar minst finns en rädsla att förlora ekonomiskt på en sänkning, påpekar Ola.

Lönehöjningar kan ätas upp av inflationen. Minskad arbetstid är vunnen tid oavsett vad som händer senare. Den kan dessutom krympa gapet mellan deltids- och heltidsanställda. För lönenivån är lika viktig som någonsin tidigare.

Kliva över knäet

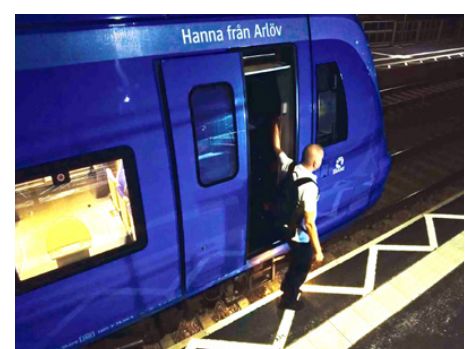
– Vi har ett "knä" på 28 000 kronor. Alla som ligger under denna summa ska ha samma belopp i kronor. Men för varje krona vi tar in där drar man bort en annan någon annanstans, säger Ola Brunnström.

Och då handlar det om ett annat slags knä, ett som trycker nedåt snarare än uppåt: det så kallade Märket, den procent-sats som Metall och Svenskt Näringsliv kommer överens om.

Där stöter många lönearbetare i taket.

Bilder från kortdokumentären Seger-tåget följer lokförare och tågvårdar som mellan arbetspass och pandemins onlinemöten organiserar sig i en kamp för rättvisa och bättre arbetsvillkor.

Text och foto: Per Längby

Stå upp för folkrätten – stå upp för Ukraina

Vänsterpartiet vill se fortsatt ekonomiskt, politiskt och militärt stöd till Ukraina. USA sviker Ukraina, det ska inte vi göra!

När det är som mörkast...

Vägen framåt går åt vänster

Det mesta ser mörkt ut just nu. Men tiotusentals demonstranter stödjer palestiniernas befrielsekamp. I Berlin blev vänstern största parti. I Spanien höjer vänsterregeringen minimilönerna och ökar tillväxten.

● – **Vänstern i Spanien** visar att en politik med progressiva reformer och klasspolitik är allt annat än ”ansvarslös”, säger EU-parlamentariker Hanna Gedin (V).

Den ekonomiska tillväxten i Spanien är den högsta i hela OECD. Vänsterkoalitionen Sumar, som ingår i socialdemokratiska Pedro Sánchez regeringsunderlag, har tre ministrar i regeringen.

Arbetslösheten har sjunkit från 26 procent 2013 till 10,6 idag, och minimilönerna har höjts vilket har stor betydelse i ett land där många är beroende av turismen.

Regeringen bygger ut barnomsorgen och inleder en arbetstidsförkortning. Den lagstadgade arbetstiden är nu 37,5 timmar per vecka. Målet är att den ska sjunka till under 35 timmar.

Vänsterregeringen har dessutom markerat mot Israels folkmord i Palestina. Medan andra regeringar

Vänstern vann Berlin. Vi vill åter till socialismens kärnvärden, säger Die Linke ordförande Ines Schwerdtner i en intervju med Novara Media.

Det finns likheter mellan dagens Palestina-demonstrationer och demonstrationerna för folket i Vietnam på 70-talet.

tiger växer proteststormen. Ibland känns det som om demonstrationstången för Vietnams folk gjort comeback.

Dror Feiler, dramatiker och musiker som flyttade från Israel till Sverige 1973, ser både likheter och skillnader mellan 2025 och 1973.

– Då var det mest etniska svenskar

Hanna Gedin

i tågen. I dag har många sina rötter i det land vi demonstrerar för. Precis som då vänder det svenska etablissemanget bort blicken. Och vissa slagord saknas.

– Då ropade vi ”Chile, Palestina, Vietnam – samma fiende – samma kamp!”. I dag lyckas vi inte bredda perspektivet.

Detta lyckades emellertid vänstern med inför årets val till tyska förbundsdagen i ett läge då AfD:s uppgång i opinionen skrämde högern till eftergifter.

– **Men när andra** talade om migration talade vi om social rättvisa, berättar Ines Schwerdtner, en av två ordförande i Die Linke, när hon intervjuas på Youtube av Novara Media.

Partiet växte till 100 000 medlemmar, och blev störst i såväl skolvalet som i Berlin. Antirasism och Tiktok bidrog till att Die Linke nådde sin största valframgång sedan 2017.

Per Längby

Hallå där, Filippa Lind

Student och influencer

Varför är det viktigt att bojkotta matjättarna?

– Det är viktigt för att tydligt visa vårt missnöje över matprisernas ständigt ökande nivåer. Det väcker debatt i media och pressar politiker till att faktiskt lyssna på oss. Det är också en solidarisk handling gentemot de som drabbas hårdast av matpriserna. Att hjälpas åt att förändra saker skapar en samhörighet bland oss vanliga människor som annars är splittrade i politiska frågor.

Vad vill ni åstadkomma?

– Vi vill få ner matpriserna på en rimligare nivå på de flesta varor som folk behöver. Nödvändiga varor ska inte vara dyra. Detta genom att till exempel använda politiska åtgärder för att bryta upp det oligopol som matjättarna har blivit. ■

Tiktok och instagram:
@rekofilippa

Ådalen reser sig

En gråmulen förmiddag i februari samlas människor vid ett industriområde i Sollefteå. Gamla, unga, par med hundar och familjer med barnvagnar trängs i den allt större myllan. Partier, idrottslag, vårdpersonal och lokala företag radas upp sig i tåget. Lokala butiker har stängt ned sina verksamheter för att delta i protesten mot avvecklingen av Sollefteå sjukhus.

Tidigare samma månad lade majoriteten i Region Västernorrland fram ett förslag som innebär att stora delar av slutenvården och akutsjukvården ska läggas ned.

Vårdpersonal har kritiserat förslaget och pekat ut stora risker. De som är akut sjuka och i behov av livsavgörande vård kommer inte att få det i tid om de måste åka 1,5-3 timmar till närmsta sjukhus. De riskerna beskrivs som ”sällanhändelser” i regionens underlag. En händelse som sällan sker och som därför inte behöver tas hänsyn till för att fortskrida med planen.

Flera har tagit med sig egna skyltar. “Vår sällanhändelse heter Viktor” står det på en banderoll. Viktor var 18 år när han dog på Sollefteå sjukhus. Hans mjälte sprack och han behövde opereras akut. Men regionen hade

bara några år tidigare lagt ned akutkirurgin lokalt så det fanns ingen kirurg på plats. Kirurgen från Örnsköldsvik hann inte fram i tid.

Vinterstövlar tram-

par fram i den blöta snön på bron som sträcker sig över Ångermanälven. Det är först när tåget börjar röra på sig som det går att få en överblick av antalet. Över 3000 människor marscherar beslutssamt mot sjukhuset. Ytterligare hundratals sluter upp på plats.

“Vi håller inte käften” står det på en annan skylt. Folket i Ådalen är inte främmande för att gå ut på gatorna och kräva sin rätt.

Regionstyrelsen

verkar fast beslutna att ta ifrån Sollefteåborna deras akutvård. Men det folkliga motståndet ser inte ut att avta någon gång snart. Lika beslutna är folket om att få ha kvar sitt sjukhus.

Nathalie Söderberg

1 maj 2025

Häng med oss på 1 maj! Tillsammans med tusentals andra vänsterpartister demonstrerar vi för jämlikhet, rättvisa och socialism.

Som traditionen bjuder så ansluter vi till Göteborgs största förstamajtåg även i år. För den som vill demonstrera med andra Kungälvabor, så samlas vi kl. 13.30 vid statyn "Genom arbete i arbete" på Olof Palmes plats utanför Folkets hus på Järntorget för att sedan gemensamt ansluta till demonstrationståget som avgår från Andra Långgatan.

